

Pennaeth

Adran Y Gyfraith a Throseddeg

Croeso gan yr Is-Ganghellor

Diolch am eich diddordeb yn y swydd Pennaeth Adran.

Ers ei sefydlu dros 150 o flynyddoedd yn ôl, mae Prifysgol Aberystwyth wedi cydnabod pwysigrwydd addysg, ac yn hollbwysig, addysg i bawb a'r effaith y gall prifysgol ei chael ar bobl a'r gymdeithas ehangach. Prifysgol sy'n cael ei harwain gan ymchwil ydym ni a'n nod yw gwneud gwahaniaeth yn yr ymchwil a wnawn er budd cymdeithas. Rydym yn cael cydnabyddiaeth gyson am y profiad a'r dysgu rhagorol a roddwn i fyfyrwyr, ac ymdrechwn i sicrhau ein bod yn darparu'r addysg orau bosibl i'n myfyrwyr er mwyn eu paratoi am gamau nesaf eu bywydau. Cawsom ein gosod ar y brig yng Nghymru a Lloegr am brofiad Myfyrwyr gan Ganllaw Prifysgolion Da 2025 The Times a'r Sunday Times, ac yn 2024 roeddem ymhlith y 3 uchaf yn y DU am ansawdd y dysgu. Rydym yn gymuned academiaidd fywiog, ac rydym yn ffodus iawn i fyw a gweithio mewn rhan brydferth o'r byd, gan roi nid yn unig ysbrydoliaeth, ond cyfle i ymlacio a mwynhau bywyd.

Rydym ar fin cychwyn ar gam nesaf ein taith, un sy'n llawn her, ond hefyd yn gyfle gwych felly mae'n gyfnod cyffrous i ymuno â ni. Os oes gennych chi'r sgiliau a'r arbenigedd sydd eu hangen arnom, ynghyd â rhinweddau arwain i yrru ein hagenda uchelgeisiol yn ei blaen, yna edrychaf ymlaen at glywed gennych.

Diolch eto am eich diddordeb.

Yr Athro Jon Timmis
Is-ganghellor

Prifysgol Aberystwyth

Mae gan Brifysgol Aberystwyth draddodiad balch o ragoriaeth academiaidd a ffocws ar ddarparu profiad myfyriwr eithriadol. Yng nghysgod y mynyddoedd ac wrth ymyl y môr, mae Aberystwyth yn ganolfan o bwysigrwydd cenedlaethol a rhanbarthol, yn ogystal â diwylliannol a masnachol.

Dros 150 o flynyddoedd, mae Prifysgol Aberystwyth wedi datblygu i fod yn gymuned academiaidd gref a arweinir gan ymchwil sy'n cynnwys mwy na 1,800 o staff a 6,500 o fyfyrwyr o bob rhan o'r byd, ac sy'n cynhyrchu tua £125m o drosiant bob blwyddyn.

Ein cenhadaeth yw darparu addysg ac ymchwil ysbrydoledig mewn amgylchedd cefnogol, creadigol ac eithriadol yng Nghymru. Mae bywyd myfyrwyr yma'n troi o gwmpas ein campws arfordirol a thref ddiogel a chlôs, ac eto cosmopolitanaidd, Aberystwyth.

Dangosodd Arolwg Cenedlaethol Myfyrwyr 2024 fod myfyrwyr Aberystwyth ymhlith y rhai sy'n fwyaf bodlon â'u prifysgol, gan ddod i'r brig yng Nghymru am y nawfed flwyddyn yn olynol. Mae'r cyfraddau bodlonrwydd myfyrwyr uchel hyn yn adlewyrchu safon yr addysg rydym yn ei chynnig yn ogystal â buddsoddiadau diweddar o fwy na £100m mewn gwella ac ymestyn ein cyfleusterau preswyl ac addysgu, a oedd eisoes yn rhagorol, a champws ArloesiAber newydd. Trwy fuddsoddiad wedi'i dargedu, rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod ein myfyrwyr yn elwa o gyfleusterau ymchwil, addysgu a dysgu o'r radd flaenaf ac yn caffael y sgiliau y mae arnynt eu hangen i lwyddo mewn bywyd.

Mae rhai o'n meysydd rhagoriaeth ymchwil penodol yn cynnwys Cyfrifiadureg, Daearyddiaeth a Gwyddor Amgylcheddol, Cysylltiadau Rhyngwladol, Amaethyddiaeth a Gwyddorau Bywyd. Yn ddiweddar, cyflwynwyd gwobr o fri Pen-blwydd y Frenhines i'r Brifysgol am ei gwaith parasitoleg arloesol.

Rydym yn falch o fod wedi agor yr Ysgol Gwyddor Filfeddygol gyntaf yng Nghymru a Chanolfan Addysg Filfeddygol newydd yn ddiweddar, ochr yn ochr â'n canolfan filfeddygol hollbwysig bresennol a labordai bacteriolegol categori 3 i gefnogi ymchwil ynglŷn ag iechyd anifeiliaid ac iechyd dynol. Rydym hefyd yn gartref i'r Ganolfan Ffenomeg Genedlaethol, sy'n cynnwys y tŷ gwydr ymchwil mwyaf datblygedig yn y Deyrnas Unedig, wedi'i leoli yn ein Sefydliad Gwyddorau Biolegol, Amgylcheddol a Gwledig. Mae datblygiadau newydd eraill yn cynnwys darpariaeth Nyrsio newydd i gefnogi anghenion iechyd lleol a rhanbarthol.

Mae bywyd myfyrwyr yn cael ei gyfoethogi ymhellach gan ein Hundeb Myfyrwyr gweithgar, sy'n cynnal mwy na 150 o wahanol glybiau a chymdeithasau. Mae gennym ein Canolfan Chwaraeon ein hunain ar y campws sy'n cynnwys pwll nofio, campfa, wal ddringo, a dosbarthiadau lles a ffitrwydd. Ein Canolfan Gelfyddydau ar y safle yw un o'r rhai mwyaf yng Nghymru gyda theatr, mannau arddangos a pherfformio yn ogystal â sinema fwtîc, bar a chaffi.

Ar hyn o bryd rydym yn gweithio tuag at gynllun strategol newydd 'Ar gyfer y 2030au'.

Gwobrau ac Acoladau

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi derbyn gwobrau, acoladau a graddau mawr eu bri yn ystod y blynyddoedd diwethaf:

THE TIMES
THE SUNDAY TIMES

Ar y Brig yng Nghymru a Lloegr am Brofiad Myfyrwyr

(Canllaw Prifysgolion Da 2025, The Times a'r Sunday Times)

Prifysgol y flwyddyn yng Nghymru

(Canllaw Prifysgolion Da 2024, The Times a'r Sunday Times)

Ar y brig yng Nghymru ac 2^{il} yn y DU am Brofiad Myfyrwyr

(Canllaw Prifysgolion Da 2024, The Times a'r Sunday Times)

Ar y brig yng Nghymru a 3^{ydd} yn y DU am Ansawdd y Dysgu

(Canllaw Prifysgolion Da 2024, The Times a'r Sunday Times)

Mae 98% o'r ymchwil o safon a gydnabyddir yn rhyngwladol neu'n uwch

(Fframwaith Rhagoriaeth Ymchwil 2021)

Ar y brig yng Nghymru am Fodlonrwydd Myfyrwyr

(Arolwg Cenedlaethol o Fyfyrwyr 2024)

Ar y brig yng Nghymru ac yn y 10 uchaf yn y DU am Gymorth Academaidd, Trefniadaeth a Rheolaeth, ac Adnoddau Dysgu

(Arolwg Cenedlaethol o Fyfyrwyr 2024)

Y Brifysgol Orau yn y DU am Ddarlithwyr ac Ansawdd y Dysgu

(WhatUni? Gwobrau Dewis Myfyrwyr 2023)

Y Brifysgol Orau yn y DU am Fywyd Myfyrwyr

(WhatUni? Gwobrau Dewis Myfyrwyr 2023)

3^{ydd} safle am Brifysgol y Flwyddyn

(WhatUni? Gwobrau Dewis Myfyrwyr 2023)

5^{ed} safle am Gyfleusterau

(WhatUni? Gwobrau Dewis Myfyrwyr 2023)

5^{ed} safle am Breswylfeydd a Llety Myfyrwyr

(WhatUni? Gwobrau Dewis Myfyrwyr 2023)

The Guardian

Y Brifysgol orau yng Nghymru a 3^{ydd} yn y DU am Fodlonrwydd Cyrsiau

(The Guardian 2023)

Enillwyd Gwobr Pen-blwydd y Frenhines i gydnabod ei gwaith parasitoleg arloesol

(2023)

Gwobr Baner Werdd i Gampws Penglais Aberystwyth

(2015, 2016, 2017, 2018, 2022)

Ein Hanes a’n Treftadaeth

Mae gan Aberystwyth, sef y Coleg Prifysgol cyntaf yng Nghymru, draddodiad hir a nodedig o addysgu ac ymchwil, ac mae stori ein sefydlu yn y 19eg ganrif yn un o’r rhai gorau o gyflawniad arloesol mewn hanes modern Cymru.

Dan arweiniad y Cymro Llundain Hugh Owen, ceisiodd grŵp bach o wladgarwyr, o’r 1850au ymlaen, godi digon o arian trwy danysgriafiad cyhoeddus a phreifat i sefydlu coleg o statws prifysgol yng Nghymru. Roedd yn brosiect aruthrol o uchelgeisiol, ac agorodd y Brifysgol ei drysau ym 1872 gyda llond dyrnaid o athrawon a 26 o fyfyrwyr yn unig i ddechrau, yn yr hyn a oedd yn adeilad gwesty hanner orffenedig (‘yr Hen Goleg’) ar lan y môr.

Wynebodd y Brifysgol nifer o heriau i’w bodolaeth yn ystod y degawd cyntaf. Roedd haelioni ambell fuddiolwr unigol ac apeliadau wedi’u trefnu am gefnogaeth gan bobl gyffredin Cymru wedi cadw’r Brifysgol i fynd ac, efallai’n bwysicach, wedi’i gwreiddio’n ddwfn ym meddyliau a chalonnau pobl Cymru. Mae’n destun cryn falchder bod y Brifysgol wedi gwneud cyfraniad sylweddol at addysg menywod, a hithau’n un o’r sefydliadau cyntaf i dderbyn myfyrwyr benywaidd.

Ers y dyddiau cynnar hynny, mae Aberystwyth wedi mynd o nerth i nerth, a bellach mae ganddi fwy na 6,500 o fyfyrwyr a 1,800 o staff. Wrth i’r sefydliad dyfu, symudodd ei brif gampws o’r Hen Goleg ar lan y môr i Fryn Penglais.

Mae’r safle hwn, sydd wedi’i dirweddu’n hardd, yn cynnig golygfeydd trawiadol dros dref farchnad hanesyddol Aberystwyth a morlin Bae Ceredigion. Mae adeiladau newydd, gan gynnwys datblygiadau celfyddydau a gwyddoniaeth mawr, neuaddau preswyl, Canolfan Gelfyddydau ragorol a chyfleusterau chwaraeon o’r radd flaenaf, wedi’u lleoli yma.

Mae’r Hen Goleg yn parhau i fod yn rhan annatod o’r Brifysgol ac mae gwaith ar y gweill i adnewyddu’r adeilad eiconig hwn, a drysorir fel un o’r enghreifftiau mwyaf arwyddocaol o bensaerniaeth adfywio Gothig yn y Deyrnas Unedig. Yr uchelgais yw rhoi bywyd newydd i’r Hen Goleg fel canolfan dreftadaeth a diwylliannol fywiog a fydd yn denu pobl leol yn ogystal ag ymwelwyr o bell gydag ystafelloedd arddangos, mannau i ddysgu a rhannu gwybodaeth, a chanolfan ar gyfer egin fusnesau creadigol.

Ein Hymchwil

Mae ymchwil yn rhan allweddol ac annatod o genhadaeth a gwaith y Brifysgol, a gefnogir gan ein Strategaeth Ymchwil, sy’n amlinellu’r egwyddorion sy’n sail i’r ffordd rydym yn ymgymryd â gwaith ymchwil yn Aberystwyth. Mae’n amlygu cyfres o gamau gweithredu a fydd yn helpu i ddatblygu ein gwaith ymchwil yn ystod y pum mlynedd nesaf, ac mae’n mynegi sut byddwn yn datblygu ymhellach amgylchedd ymchwil sy’n uchelgeisiol, yn edrych tuag allan, yn ymgysylltiedig ac yn gynhwysol.

Mae gan Brifysgol Aberystwyth hanes hir a nodedig o ymgymryd â gwaith ymchwil blaengar ar draws ystod o ddisgyblaethau. Cydnabuwyd bod gwaith ein hacademyddion yn arwain y ffordd yn fyd-eang neu’n rhagorol yn rhyngwladol o ran ei wreiddioldeb, ei arwyddocâd a’i fanylrwydd (Fframwaith Rhagoriaeth Ymchwil (REF) 2021). Mae’r canlyniadau hyn yn dangos bod ansawdd cyffredinol gwaith ymchwil yn Aberystwyth wedi codi ers yr asesiad diwethaf yn 2014, gan fod 98% o’n holl weithgarwch ymchwil o safon a gydnabyddir yn rhyngwladol neu’n uwch, o fewn pob un o’r 14 o Unedau Asesu a gyflwynwyd. Mae’r canfyddiadau hefyd yn dangos bod mwy na thri chwarter o’n gwaith ymchwil wedi cael ei gategoreiddio fel bod yn arwain y ffordd yn fyd-eang (4*) neu’n rhagorol yn rhyngwladol (3*), sef 9 pwynt canran yn uwch na REF 2014.

Mae gan y Brifysgol ystod ragorol o gyfleusterau ac adnoddau i gynorthwyo â gweithgareddau ymchwil, gyda thair llyfrgell gan gynnwys Llyfrgell Genedlaethol Cymru.

Mae Aberystwyth yn rhagori mewn ymchwil ar draws y Brifysgol. Ceir cryfder arbennig mewn Cyfrifiadureg, Daearyddiaeth a Gwyddor Amgylcheddol, Cysylltiadau Rhyngwladol, Amaethyddiaeth a Gwyddorau Bywyd.

Cloc Ffractal

Adeiladwyd y Cloc Ffractal gan Richard Downing, darlithydd yn yr Adran Astudiaethau Theatr, Ffilm a Theledu. Daw’r cyfanwaith yn fyw wrth i’r 81 triongl gwydr droi drwy siwrnai ysgafn o batrymau symudol tuag at ennyd o eglurdeb, unwaith bob trigain munud.

Ein Rôl yn y Gymuned

Mae gan y Brifysgol berthynas agos â'r gymuned – yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol – ac mae wedi ymrwymo i ddatblygu gweithgareddau ei chenhadaeth ddinesig.

Mae'r Brifysgol yn chwarae rôl allweddol yn yr economi, ac mae'n gyflogwr mawr ac yn ganolfan economaidd a diwylliannol bwysig yn y rhanbarth. Mae llawer o'i chymeriad unigryw yn dod o'r cyfuniad o staff a chorff myfyrwyr cyfeillgar, croesawgar a chynhwysol, gyda'r amgylchedd diogel a'r ymdeimlad o gymuned a rennir gan y Brifysgol, y dref a'r ardaloedd amgylchynol.

Canolfan Chwaraeon Prifysgol Aberystwyth

Mae Canolfan Chwaraeon Prifysgol Aberystwyth (ChwaraeonAber), sydd wedi'i lleoli ar gampws Penglais, yn agored i fyfyrwyr, staff a'r gymuned ehangach. Bob blwyddyn, mae'n croesawu mwy na 250,000 o bobl i ddefnyddio ei hystod eang o gyfleusterau dan do ac awyr agored. Mae'r rhain yn cynnwys campfa ag offer llawn, pwll nofio a sawna, wal ddringo, maes 3G pob tywydd, cyrtiau sboncen a badminton, yn ogystal â llu o ddosbarthiadau ffitrwydd a lles. Mae gan y Brifysgol feysydd chwarae hefyd ym Meysydd Blaendolau a'r Ficerdy yn Llanbadarn.

Canolfan Gerdd y Brifysgol

Mae Canolfan Gerdd y Brifysgol yn hyrwyddo rhaglen bellgyrhaeddol ar gyfer perfformwyr a gwrandawyr. Mae'r Ganolfan yn darparu cyfleusterau ar gyfer myfyrwyr a'r gymuned leol. Mae ganddi nifer o bianos, organ electronig dau seinglawr, telyn, harpsicord ac organ siambr, yn ogystal ag offerynnau taro ac offerynnau eraill. Mae'r Llyfrgell Gerdd yn cynnwys casgliad mawr o gerddoriaeth ddalen gyda daliadau arbennig o gryf o gerddoriaeth siambr a cherddorfaol. Mae llyfrau cerddoriaeth ar gael yn Llyfrgell Hugh Owen – ac, wrth gwrs, mae adnoddau helaeth Llyfrgell Genedlaethol Cymru ar gael gerllaw.

Bargen Twf Canolbarth Cymru

Mae Bargen Twf Canolbarth Cymru yn fenter £110m ar y cyd gan lywodraethau Caerdydd a San Steffan i dyfu'r economi yng nghanolbarth Cymru a chreu swyddi newydd, gwerth uchel yn y rhanbarth. Mae'r Brifysgol wedi cael ei gwahodd i gyflwyno Achosion Busnes Amlinellol ar gyfer dau brosiect, sef y Ganolfan Sbectrwm Genedlaethol a'r Parc Arloesi Dyfodol Gwyrdd (yr olaf yn adeiladu ar lwyddiant ArloesiAber). Os byddant yn llwyddiannus, bydd y ddau brosiect gyda'i gilydd yn arwain at fuddsoddiad cyfalaf o oddeutu £50m yn y Brifysgol a fydd yn cynnwys rhywfaint o arian cyfatebol gan fuddsoddwyr eraill.

Canolfan Gelfyddydau Aberystwyth

Canolfan Gelfyddydau Aberystwyth, sydd wedi'i lleoli yng nghanol campws Penglais, yw un o'r canolfannau celfyddydau mwyaf yng Nghymru ac mae'n denu mwy na 700,000 o ymweliadau bob blwyddyn o'r dref a'r siroedd amgylchynol. Cefnogir y ganolfan arobryn gan Gyngor Celfyddydau Cymru ac fe'i cydnabyddir fel 'canolfan flaenllaw ar gyfer y celfyddydau'. Mae ganddi raglen artistig bellgyrhaeddol, gan gynhyrchu a chyflwyno ar draws pob math o gelfyddyd, gan gynnwys drama, dawns, cerddoriaeth, celfyddydau gweledol, celfyddydau cymhwysol, ffilm, cyfryngau newydd, a chelfyddydau cymunedol. Mae cyfleusterau'r ganolfan yn cynnwys neuadd gyngerdd (y Neuadd Fawr), theatr (Theatr y Werin), stiwdio berfformio, mannau arddangos, sinema fwtîc, siop lyfrau a bariau caffi.

Cyfnewid, Gwybodaeth ac Arloesi

ArloesiAber

Mae'r campws hwn, sydd newydd ei agor, yn caniatáu i waith ymchwil allweddol gael ei gynnal gan ddefnyddio technolegau newydd gyda rhai o gwmnïau mwyaf arloesol y wlad. Mae ArloesiAber yn cynnig cyfleusterau ac arbenigedd sy'n arwain y ffordd yn fyd-eang yn y sectorau biotechnoleg, technoleg-amaeth a bwyd a diod, ac fe'i cefnogir gan ein Prifysgol, Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop trwy Lywodraeth Cymru, a'r Cyngor Ymchwil Biotechnoleg a Gwyddorau Biolegol (BBSRC).

Mae gan ArloesiAber y cyfleusterau canlynol:

- **Canolfan Bioburo:** Cyfleuster ar raddfa beilot ar gyfer echdynnu, dadansoddi a gwneud y gorau o gemegion o ddeunyddiau biomas a llif gwastraff gyda biotechnoleg ddiwydiannol gyfannol ac amgylchedd safon bwyd.
- **Canolfan Bwyd y Dyfodol:** Amgylchedd safon bwyd ar gyfer profi, dilysu a gwella deunyddiau presennol a newydd fel bwydydd, gan gynnwys cynnwys maethol, dadansoddi cyfansoddiadol, oes silff a dewisiadau defnyddwyr.
- **Canolfan Dadansoddi Uwch:** Mae labordai modern sy'n cynnwys offer cemegol dadansoddol o'r radd flaenaf yn darparu amgylchedd ymchwil sy'n mynd i'r afael ag anghenion dadansoddol cydweithredwyr ac yn ceisio eu cyflawni.
- **Biofanc Hadau:** Cyfleuster ag amgylchedd rheoledig ar gyfer storio a chatalogio adnoddau genetig planhigion yn ddiogel.

Canolfan Ffenomeg Blanhigion Genedlaethol

Mae'r Brifysgol hefyd yn cynnal y Ganolfan Ffenomeg Blanhigion Genedlaethol, sy'n cynnwys y tŷ gwydr mwyaf datblygedig yn y Deyrnas Unedig, wedi'i lleoli yn ein Sefydliad Gwyddorau Biolegol, Amgylcheddol a Gwledig. Mae'r Ganolfan yn gyfleuster cenedlaethol a gefnogir gan y Cyngor Biotechnoleg a Gwyddorau Biolegol (BBSRC) ac fe'i datblygwyd am £6.8m. Mae'r gwaith ymchwil a gynhelir yma yn helpu i ddatblygu amrywiadau newydd o blanhigion a chnydau i helpu i fynd i'r afael â heriau byd-eang y newid yn yr hinsawdd, diogeledd bwyd ac amnewid cynhyrchion wedi'u seilio ar olew.

Yr Adran Ymchwil, Busnes ac Arloesi

Mae'r Adran Ymchwil, Busnes ac Arloesi yn cynnig ystod o wasanaethau cymorth i staff sy'n weithredol o ran ymchwil - o ddatblygiad proffesiynol i baratoi ceisiadau grant. Mae'r Adran hefyd yn borth i ddiwydiant a sefydliadau allanol eraill ddarganfod mwy am y cyfoeth o gyfleoedd cyfnewid gwybodaeth a gynigir gan Brifysgol Aberystwyth, a sut gall byd busnes a'r byd academiaidd gydweithio. I ddysgu mwy am rai o brosiectau ymchwil cydweithredol Prifysgol Aberystwyth sy'n cael effaith fawr, cliciwch [yma](#).

Mentrau allgynhyrchu

Rydym yn cefnogi staff sy'n dymuno datblygu eu hallbynnau ymchwil yn fentrau masnachol. Rydym yn annog entrepreneuriaid y dyfodol a sefydlu busnesau newydd er mwyn creu llwybr i'r farchnad ar gyfer eiddo deallusol y brifysgol oherwydd buddion sylweddol i'r brifysgol, staff, Cymru ac ymhellach i ffwrdd.

Mae'r Adran Ymchwil, Busnes ac Arloesi yn gweithio gyda staff academiaidd i:

- Amlygu eiddo deallusol gwerthfawr sy'n cael effaith fawr.
- Asesu potensial masnachol cynnyrch/ gwasanaeth yn y dyfodol.
- Cynorthwyo i ddatblygu cynlluniau busnes cadarn.
- Cynorthwyo i godi arian a rhwydweithio.

Mae ein tîm Trosglwyddo Technoleg yn gweithio gyda Phanel Cyngori Masnachol o arbenigwyr o ddiwydiant a'r llywodraeth, i adolygu syniadau busnes a mentora staff ynglŷn â chynllunio busnes a chodi arian. Mae engreifftiau o'n cwmnïau allgynhyrchu ar gael [yma](#).

Dysgu ac Addysgu

Mae Prifysgol Aberystwyth yn ymfalchïo mewn bod yn ddwys o ran ymchwil ar yr un pryd â chanolbwyntio ar fyfyrwyr. Ein nod yw creu amgylchedd lle mae myfyrwyr yn gallu datblygu a dysgu; lle maen nhw'n cael eu herio i feddwl yn feirniadol ac yn annibynnol; a lle gallant fod yn arloesol ac yn greadigol yn rhan o gymuned academiaidd gefnogol.

Ni yw'r brifysgol orau yng Nghymru o ran bodlonrwydd myfyrwyr am y nawfed flwyddyn yn olynol yn ôl yr Arolwg Cenedlaethol o Fyfyrwyr diweddaraf. Yn ôl Canllaw Prifysgolion Da 2024, The Times a'r Sunday Times, ni yw'r 39ain gorau o 131 o brifysgolion ledled y Deyrnas Unedig, yn seiliedig ar fodlonrwydd â'n hansawdd addysgu, profiad myfyrwyr, a chyfraddau cwblhau gradd.

Mae pob un o'n hacademyddion yn ystyried dylunio cyrsiau, rhyngweithio a chydweithredu, asesu, a chymorth i ddysgwyr o ddifrif. Mae ehangder yr adrannau y rhoddwyd clod i'w hacademyddion yng Ngwobrau Cwrs Nodedig y Brifysgol ar gyfer arloesedd mewn addysgu - Astudiaethau Theatr, Ffilm a Theledu, Seicoleg, Ffiseg ac Ysgol y Graddedigion, Dysgu Gydol Oes, yr Ysgol Addysg, Ysgol Fusnes Aberystwyth, yr Uned Dysgu ac Addysgu, a'r Gymraeg ac Astudiaethau Celtaidd, yn dangos ein cryfder.

Mae ein hacolâdau fel y brifysgol orau yng Nghymru ac ymhlith y tri uchaf yn y DU am ansawdd y dysgu a phrofiad myfyrwyr (Canllaw Prifysgolion Da 2024, The Times a'r Sunday Times) yn dyst i'n safonau, ac ymroddiad ein staff sy'n mynd yr ail filltir i sicrhau fod ein myfyrwyr yn cael yr addysg orau bosibl. Mae boddhad myfyrwyr yn cael ei adlewyrchu nid yn unig yn ein canlyniadau ACF cyson uchel, ond hefyd yn y ffaith fod ein myfyrwyr wedi pleidleisio i'n gosod ar y brig yn y DU ar gyfer darlithwyr ac ansawdd y dysgu yng Ngwobrau Dewis Myfyrwyr WhatUni 2023?.

Recriwtio myfyrwyr

Mae corff myfyrwyr y Brifysgol wedi tyfu dros y tair blynedd diwethaf ac mae targedau uchelgeisiol am dwf pellach. Ar hyn o bryd mae 29% o'n myfyrwyr yn dod o Gymru, 60% o weddill y DU, ac 11% o dramor.

Rhagwelir y bydd myfyrwyr domestig a rhyngwladol yn cynyddu, a bydd mwy o bwyslais ar y farchnad ryngwladol. Yn ogystal â chysylltiadau hanesyddol â Malaysia a China, mae'r Brifysgol wedi gweld twf diweddar mewn niferoedd myfyrwyr o Dde Asia ac Affrica.

Yn anarferol i brifysgol o'r DU, Gogledd America yw'r gyfran fwyaf o'n myfyrwyr rhyngwladol ac, yn ogystal â thwf parhaus yno, mae gennym hefyd bresenoldeb recriwtio parhaol yn Tsieina, India a Malaysia.

Mewn blwyddyn anodd i'r sector, fe welsom gynnydd ein ceisiadau UCAS ar gyfer 2024 bron i 15% dros 2023, ac ym mhob rhanbarth o Gymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon. Yn rhyngwladol, fe welsom ostyngiad mewn ceisiadau o rai rhanbarthau, ond rydym wedi parhau i gynyddu yng Ngogledd America.

Buddsoddi yn y Dyfodol

Rydym yn buddsoddi’n helaeth mewn cyfleusterau newydd i wella profiad myfyrwyr ym Mhrifysgol Aberystwyth. Bydd y datblygiadau hyn yn cyd-fynd â’n Strategaeth Tuag at Garbon Sero Net 2030.

Campws Arloesi a Menter

Mae’r Brifysgol, gyda chymorth Llywodraeth Cymru a’r Cyngor Ymchwil Biotechnoleg a Gwyddorau Biolegol, wedi buddsoddi dros £40m mewn datblygu Campws Arloesi ac Ymchwil newydd ar gyfer y Deyrnas Unedig yng Ngogerddan.

Mae Campws Arloesi a Menter Aberystwyth yn cynnwys cyfleuster a gydnabyddir yn rhyngwladol i ddenu rhagor o gyllid ymchwil fel y gall cwmnïau ac ymchwilwyr ymgymryd â phrosiectau ymchwil ar y cyd a chyfnewid gwybodaeth i hybu’r fioeconomi. Disgwylir i’r ymchwil greu cynhyrchion, gwasanaethau a chwmnïau allgynhyrchu newydd arloesol yn y sectorau bwyd cynaliadwy, iechyd, biotechnoleg ac ynni adnewyddadwy.

Pantycelyn

Gyda chymorth grant £5m gan Lywodraeth Cymru, mae’r prosiect £12m hwn wedi gweld Pantycelyn yn ailagor fel curiad calon cymuned iaith Gymraeg fywiog Aberystwyth. Mae’n gartref i Undeb Myfyrwyr Cymraeg Aberystwyth, timau chwaraeon Y Geltaidd, a chôr Pantycelyn.

Bywyd newydd i’r Hen Goleg

Mae Prifysgol Aberystwyth yn gweithio ar gynlluniau cyffrous i drawsnewid yr Hen Goleg yn ganolfan dreftadaeth a diwylliannol fywiog a fydd yn denu pobl leol yn ogystal ag ymwelwyr o bell.

Byddai’r cynigion yn gweld yr adeilad eiconig hwn ar bromenâd poblogaidd Aberystwyth yn cael ail fywyd fel canolfan arddangos, man dysgu a hyb ar gyfer egin fusnesau creadigol.

Canolfan Ragoriaeth Filfeddygol yn Aberystwyth

Mae’r Ganolfan Addysg Filfeddygol newydd yn rhan allweddol o’r Ysgol Gwyddor Filfeddygol gyntaf, a’r unig un o’i bath, yng Nghymru. Buddsoddwyd £2.4m i greu’r Ganolfan ac fe’i hagorwyd gan y Brenin Siarl III. Mae’r Ganolfan yn cynnig cyfleusterau addysgu newydd ar gampws Penglais y Brifysgol gyda chyfleusterau anatomi ac astudio.

Labordai Ymchwil Categori 3

Atgyfnerthwyd statws y Brifysgol fel y prif sefydliad ymchwil ar gyfer iechyd anifeiliaid yng Nghymru yn sgil datblygu canolfan filfeddygol o’r radd flaenaf i sbarduno ymchwil ynglŷn â gwarchod iechyd anifeiliaid ac iechyd dynol. Mae’r prosiect yn darparu labordai bacteriolegol categori 3, fel prif amgylchedd diogel ar gyfer gwaith ar TB buchol, yn ogystal ag ystod o fentrau eraill sy’n ymwneud ag iechyd anifeiliaid. Bydd y datblygiad cyffrous hwn yn gweithio gyda diwydiant i gynhyrchu profion a brechlynnau newydd er mwyn lleihau colled yn y diwydiant da byw trwy gefnogi busnesau sy’n masnachu mewn da byw, yn ogystal â datblygu ymhellach arferion milfeddygol, busnesau gofal iechyd anifeiliaid eraill, biotechnoleg, gweithgynhyrchu bwyd anifeiliaid a diwydiannau eraill perthynol.

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynwysoldeb

Mae Aberystwyth wedi ymrwymo’n gryf i greu sefydliad cynhwysol ac amrywiol hefyd. Rydym yn gwybod bod datblygu a hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth ar draws arferion a gweithgareddau ein prifysgol yn allweddol i’n llwyddiant. Mae ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol yn dangos ein huchelgais i feithrin cymuned dysgu a gweithio gynhwysol, sy’n rhydd rhag gwahaniaethu, aflonyddu, ac erledigaeth, lle mae staff a dysgwyr yn cael eu cefnogi, yn teimlo eu bod yn cael eu parchu, ac yn gallu gwireddu eu potensial.

Ynglŷn â'r swydd

Bydd adran hynaf y gyfraith o blith prifysgolion Cymru yn dathlu ei phen blwydd yn 125 oed yn 2026, yn ogystal ag ugain mlynedd yn dysgu Troseddeg, ac mae hyn yn gyfle cyffrous i arweinydd academiaidd rhagorol lunio cyfnod nesaf ei datblygiad.

Rydym nawr yn chwilio am Bennaeth Adran newydd i arwain yr Adran i gyflawni Strategaeth newydd y Brifysgol. Rydym yn chwilio am arweinydd cynhwysol, strategol, a fydd yn gweithio'n rhan o'r Gyfadran newydd ac yn datblygu enw da cadarn i'r Adran. Mae'n gyfnod cyffrous i ymuno â'r Brifysgol ac mae'r cyfle hwn yn siawns i wneud cyfraniad sylweddol i lwyddiant PA dros y blynyddoedd nesaf. Disgwylwn i chi fod ag enw academiaidd ardderchog mewn maes perthnasol ac angerdd gwirioneddol am addysg, ymchwil a phwysigrwydd effaith gymdeithasol ac economaidd Prifysgolion.

Mae'r Pennaeth Adran yn rhoi arweiniad academiaidd; yn annog a datblygu rhagoriaeth wrth ddysgu ac ymchwilio; yn rheoli a datblygu'r Adran, ei staff a'i gweithgareddau trwy ddefnyddio'r adnoddau a ddyrennir iddi gan y Gyfadran yn y modd mwyaf effeithiol ac effeithlon; ac, o fewn i fframwaith cynllun strategol a pholisiau'r Brifysgol a'r Gyfadran, yn cynrychioli'r adran yn y Brifysgol.

Mae'r swydd yn atebol i Ddirprwy Is-Ganghellor y Gyfadran ac yn aelod o Grŵp Gweithredol y Gyfadran.

Cyfrifoldebau Allweddol

Gallai'r disgrifiad swydd hwn gael ei adolygu a'i newid yn sgil newid yn anghenion y Brifysgol, i roi cyfleoedd datblygu priodol, ac/neu i ychwanegu dyletswyddau rhesymol eraill.

Arweinyddiaeth academiaidd

Gan weithio gyda Dirprwy Is-Ganghellor Cyfadran y Dyniaethau:

- Sicrhau bod yr Adran yn gweithredu o fewn rheoliadau a gweithdrefnau ariannol y Brifysgol a sicrhau bod yr holl dargedau o ran perfformiad ariannol ac academiaidd yn cael eu bodloni;
- Bod yn gyfrifol am lunio a datblygu cynlluniau Adrannol, yn unol â gofynion cynllunio integredig y Gyfadran a'r Brifysgol;
- Bod yn gyfrifol am berfformiad yn yr Adran yn gyffredinol fel ei bod yn cyd-fynd â Dangosyddion Perfformiad Allweddol a thargedau a osodir gan y Gyfadran a'r Brifysgol. Bydd hyn yn cynnwys yr holl feysydd perfformio allweddol y tu hwnt i berfformiad ariannol, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i'r ACF, a denu myfyrwyr;
- Sicrhau defnydd priodol o le o fewn y gofod sydd ar gael i'r Adran, gan weithio gyda'r Gyfadran i sicrhau cydymffurfiaeth â'r polisi rheoli gofod;
- Gweithio'n agos gydag arweinwyr academiaidd a phroffesiynol ar draws y cyfadrannau i sicrhau bod gan yr Adran gynlluniau rheoli adnoddau effeithiol ar waith ar gyfer parhad busnes pe bai tarfu ar adeiladau, prosesau, systemau neu staffio sy'n cyd-fynd ag adrannau eraill a'r gyfadran;
- Cynnal ac ehangu enw da eu disgyblaeth a'u hadran yn genedlaethol ac yn rhyngwladol, gan hyrwyddo enw da'r Gyfadran pan fo'n briodol;
- Cynnal proffil ymchwil personol.

Rheoli a Gweinyddu

- Cymryd rhan yn y gwaith o gynllunio a rheoli Cyfadran y Dyniaethau yn strategol, fel aelod o Bwyllgor Gweithredol y Gyfadran;
- Sicrhau bod staff a myfyrwyr yn cael eu cynghori'n briodol i sicrhau cydymffurfiaeth â pholisïau'r Gyfadran a'r Brifysgol a'r gweithdrefnau sy'n effeithio arnynt;
- Sicrhau bod yr Adran yn datblygu ac yn cytuno ar fodiwlau a chynlluniau gradd, gan gynnwys darpariaeth trwy gyfrwng y Gymraeg;
- Ymgymryd â thasgau ar lefel y Gyfadran yn unol â gofynion Tîm Gweithredol y Gyfadran;
- Adnabod tasgau gweinyddol a'u dirprwyo i grwpiau ac unigolion addas; neu sicrhau eu bod yn cael eu cyflawni'n briodol yn y Gyfadran trwy gydlynw â Rheolwr Gweithrediadau'r Gyfadran;
- Cyfrifol am sicrhau bod llwyth gwaith y staff wedi'i ddosbarthu'n deg, a sicrhau y cedwir at unrhyw fodel llwyth gwaith;
- Datblygu, gweithredu a monitro mecanweithiau sicrhau ansawdd priodol yn unol â pholisïau a gweithdrefnau PA, gan adrodd i'r Dirprwy Is-Ganghellor Addysg a Phrofiad y Myfyrwyr;
- Sicrhau bod gofynion cyfreithiol yn cael eu bodloni a bod yn ymwybodol o bolisïau, systemau a gweithdrefnau PA a sicrhau y cedwir atynt, a bod yr wybodaeth berthnasol yn cael ei rhannu â'r staff fel sy'n addas.

Cyfrifoldebau Allweddol (parhad)

Rheoli Addysgu ac Asesu

Gan weithio gyda'r Dirprwy Is-Ganghellor Cynorthwyol ar gyfer Addysg a Phrofiad y Myfyrwyr yng Nghyfadrn y Dyniaethau:

- Sicrhau bod yr Adran yn parhau i ddarparu dysgu ac addysgu o ansawdd uchel o fewn cyfres o raglenni gradd rhagorol ar bob lefel;
- Sicrhau bod yr Adran yn darparu amgylchedd dysgu priodol i optimeiddio profiad y myfyriwr;
- Sicrhau lefelau priodol o gymorth yn unol â pholisïau'r Gyfadrn a'r Brifysgol ar gyfer dilyniant academiaidd a lles myfyrwyr sydd wedi'u cofrestru yn yr Adran;
- Darparu arweinyddiaeth wrth baratoi ar gyfer archwiliad a gweithgareddau sicrhau ansawdd eraill gan gynnwys achrediad proffesiynol.

Rheoli Ymchwil

Gan weithio gyda'r Dirprwy Is-Ganghellor Cynorthwyol ar gyfer Ymchwil yng Nghyfadrn y Dyniaethau:

- Sicrhau bod yr Adran yn hyrwyddo ac yn meithrin diwylliant o ragoriaeth ymchwil gyda llywodraethu ymchwil a gweithdrefnau cysylltiedig priodol gan gynnwys adolygu gan gymheiriaid a monitro perfformiad ymchwil;
- Cynghori ac arwain ar fentrau ymchwil strategol (cynyddu ceisiadau am gyllid ymchwil, ennill grantiau mwy, paratoi ar gyfer cymrodoriaethau, ymchwil amlddisgyblaethol, cyflwyniadau i'r Fframwaith Rhagoriaeth Ymchwil ac ati);
- Arwain gweithgareddau menter fasnachol, trwy ddod o hyd i feysydd y gellid eu datblygu neu anelu atynt yn y dyfodol, a manteisio ar y cyfleoedd hynny, gan hyrwyddo gwaith cynhyrchu incwm. Gwneir hynny yn benodol drwy ddilyn strategaethau masnachol perthnasol y Gyfadrn, ac annog gweithio gyda Swyddfa Ymchwil y Brifysgol;
- Hyrwyddo diwylliant ymchwil sy'n denu, datblygu a chadw ein hacademyddion, ymchwilwyr a myfyrwyr ôl-raddedig.

Rheoli Pobl

- Rheoli, trefnu a datblygu staff adrannol o bob categori, yn unol â chyfyngiadau cyllidol a chanllawiau staffio'r Gyfadrn;
- Datblygu arferion effeithiol i ddenu a chadw staff yn unol ag arfer a pholisïau'r Brifysgol, gan gyfeirio at bartner dynodedig y Gyfadrn yn Adnoddau Dynol;
- Sicrhau bod yr holl staff yn cael cyflwyniad priodol ar ôl eu penodi i'r adran neu pan fyddant yn ymgymryd â chyfrifoldebau a swyddogaethau newydd sylweddol yn yr adran;
- Gwybod a gweithredu polisïau a gweithdrefnau'r Brifysgol yng nghyswllt y staff;
- Gweithredu polisïau a gweithdrefnau'r Brifysgol sy'n ymwneud â'r staff o ran eu cloriannu, eu hyfforddi a'u datblygu, rheoli eu perfformiad, presenoldeb (gan gynnwys rheoli absenoldeb salwch a gweithredu diwydiannol), drwy fanteisio ar gymorth y partner dynodedig i'r Gyfadrn yn adran Adnoddau Dynol;
- Datblygu a hyrwyddo prosesau cyfathrebu effeithiol a phriodol o fewn yr adran (staff a myfyrwyr), a rhwng yr adran, y Gyfadrn ac adrannau eraill i sicrhau llif gwybodaeth briodol;
- Sicrhau bod yr adran yn gyfarwydd â Pholisi Cyfle Cyfartal ac Amrywioldeb y Brifysgol a'i weithdrefnau (fel y maent yn berthnasol i'r staff a'r myfyrwyr) a'u bod yn cael eu rhoi ar waith;

- Sicrhau bod yr adran yn cydymffurfio â'r Safonau Iaith Gymraeg statudol yn unol â gofynion mae Comisiynydd y Gymraeg yn eu gosod ar y Brifysgol;
- Meithrin diwylliant sy'n gynhwysfawr ac yn canolbwyntio ar gyflawni, gan annog y staff i gymryd rhan a'u hysbrydoli i gyflawni er mwyn sicrhau bod y myfyrwyr yn gwneud cynnydd a chyflawni mewn amgylchedd ysgogol a chreadigol.

Cyfrifoldebau Eraill

- Cyflawni dyletswyddau a chyfrifoldebau iechyd a diogelwch sy'n briodol i'r swydd;
- Ymrwymo i Bolisi Cyfle Cyfartal ac Amrywioldeb y Brifysgol ac i Safonau'r Iaith Gymraeg, a deall sut maent yn gweithredu o fewn i gyfrifoldebau'r swydd;
- Ymrwymo i'ch datblygiad eich hun a datblygiad eich staff drwy ddefnyddio trefn Datblygu Staff ac Arolygu Perfformiad y Brifysgol yn effeithiol;
- Unrhyw ddyletswyddau rhesymol eraill y gofynnir ichi eu cyflawni.

Manyleb yr Unigolyn

Hanfodol

Cymwysterau:

- Dylai ymgeiswyr feddu ar radd uwch (PhD neu gyfwerth) mewn disgyblaeth briodol neu gymhwyster proffesiynol priodol.

Profiad neu ddealltwriaeth o'r canlynol:

- Tystiolaeth amlwg i arwain newid yn effeithiol.
- Cefndir llwyddiannus o arwain a rheoli academiaidd, gyda'r gallu i ysgogi a chymhell eraill i berfformio ar lefel uchel.
- Rheoli gwariant yn effeithiol, a dealltwriaeth drylwyr o reoliadau a gweithdrefnau ariannol y Brifysgol.
- Ymrwymiad i wneud cyfraniad cryf at ddatblygu Strategaethau Dysgu ac Addysgu effeithiol, a thystiolaeth o'r cyfraniad hwnnw.
- Cyfraniad effeithiol at ddatblygu amgylchedd ymchwil adrannol cryf.
- Prawf o ymroddiad i addysgu a arweinir gan ymchwil.

Gwybodaeth:

- Dealltwriaeth o amgylchedd allanol Addysg Uwch, yn nhermau ffynonellau cyllid ar gyfer gwaith dysgu ac ymchwil.

Sgiliau:

- Dawn gyfathrebu ardderchog.
- Prawf o'r gallu i reoli ac ysbrydoli staff ar bob lefel, a thystiolaeth o gyfraniad at ddatblygiad a pherfformiad cydweithwyr.
- Gallu monitro cyllidebau ar y cyd â'r Gyfadran a'r Swyddfa Gyllid.
- Gallu dadansoddi gwybodaeth am reoli a data a'u defnyddio i gefnogi penderfyniadau.
- Gallu dangos ymrwymiad i genhadaeth, gweledigaeth a gwerthoedd y Brifysgol.
- Ymrwymiad i sicrhau cydraddoldeb ac amrywioldeb a gweithle a phrofiad myfyrwyr cynhwysol.

Y Gymraeg:

- Cymraeg Llafar (siarad) ac Ysgrifenedig Lefel A1* neu dystiolaeth i ddangos ymroddiad parhaus i ddysgu Cymraeg i'r lefel honno.

Dymunol

- Cymhwyster dysgu neu brofiad cyfwerth.
- Profiad o gynllunio polisi academiaidd gan gynnwys darpariaeth cyfrwng Cymraeg.
- Cymraeg Llafar ac Ysgrifenedig Lefel C1.*

*Gellir gweld manylion am Lefelau'r Iaith Gymraeg yn: aber.ac.uk/cy/hr/policy-and-procedure/welsh-standards

Sut i wneud cais

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi penodi Dixon Walter, cwmni chwilio gweithredol, i gynorthwyo â’r penodiad hwn.

Gellir dod o hyd i wybodaeth a manylion am sut i wneud cais yn www.dixonwalter.co.uk/opportunities/aber-head-of-law-crim-school

Dylid cyflwyno ceisiadau drwy e-bost i simon@dixonwalter.co.uk **erbyn hanner nos ar Ddydd Sul 8 Mehefin 2025**. Dylai ceisiadau gynnwys:

- llythyr cais yn nodi eich diddordeb yn y rôl ac yn rhoi manylion i ddweud sut rydych chi’n cyd-fynd â gofynion manyleb yr unigolyn
- curriculum vitae cynhwysfawr
- manylion tri chanolwr a’ch cyfnod rhybudd (ni chysylltir â chanolwyr heb eich caniatâd)
- ffurflen manylion personol wedi’i llenwi (ar gael ar y wefan isod).

I gael rhagor o wybodaeth a manylion am sut i wneud cais, cysylltwch ag Simon Critchley yn simon@dixonwalter.co.uk neu ffoniwch 07891 842 347.

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi ymrwymo i hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywioldeb, ac mae’n gwneud ei gorau i fod yn gynhwysol, gan roi gwerth ar amrywiaeth ei staff, ei myfyrwyr a’i chymuned. Rydym yn croesawu ymgeiswyr o bob cefndir a chymuned, a’r rhai hynny nad oes ganddynt gynrychiolaeth ddigonol yn ein gweithlu ar hyn o bryd. Mae hyn yn cynnwys, ymhlith eraill, ymgeiswyr Du, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol, ymgeiswyr ag anableddau, a menywod. Lle bo’n briodol, gwneir unrhyw addasiadau rhesymol fel y gall aelodau staff gyflawni eu dyletswyddau yn effeithiol.

Sefydliad dwyieithog sy’n cydymffurfio â Safonau’r Iaith Gymraeg yw Prifysgol Aberystwyth, ac mae’n ymroddedig i Gyfle Cyfartal. Mae croeso i chi wneud cais yn y Gymraeg neu’r Saesneg, a bydd pob cais a gyflwynir yn cael ei drin yn gyfartal. Gofynnwn i chi roi gwybod pa un yw eich dewis iaith ar gyfer gohebiaeth.

